

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Викладач: канд. економ. наук, Северина С.В.

Кафедра: міжнародної економіки, природних ресурсів і економіки міжнародного туризму, ауд.119, 5 корпус ЗНУ

E-mail: sseverina635@gmail.com

Телефон: (061) 288-76-29

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма		Міжнародна економіка, Економіка та управління ринком землі, Економічна кібернетика, Управління персоналом та економіка праці					
Рівень вищої освіти		Магістр					
Статус дисципліни		Обов'язкова дисципліна (Цикл професійної підготовки спеціальності)					
Кредити ECTS	5	Навч. Рік	2023-2024	Рік навчання	1	Тижні	14
Кількість годин	150	Кількість змістових модулів¹		8	Лекційні заняття – 14 Практичні заняття – 28 Самостійна робота – 108		
Вид контролю	<i>Екзамен</i>						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15953						
Консультації:	<i>За розкладом – вівторок з 11-25 до 12-45 V корпус, ауд. 119; дистанційні – Telegram, за попередньою домовленістю</i>						

ОПИС КУРСУ

Однією з основних ознак сучасного розвитку світового господарства є розгортання процесів глобалізації, які справляють суттєвий вплив на систему міжнародних економічних відносин, трансформують напрями і визначають тенденції розвитку національних економік. За таких умов важливим є розуміння нових явищ, щоб визначити раціональну й ефективну стратегію поведінки підприємств, галузей, міжгалузевих комплексів, регіонів, держав, регіональних міждержавних альянсів (союзів) та світового співтовариства загалом. Це важливо для всіх країн світу, а особливо для тих, в яких відбувається трансформація соціально-економічної системи, до яких належить і Україна.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні тенденції глобалізації» є засвоєння системи знань щодо розуміння умов, факторів становлення та механізмів функціонування глобальної економіки; вміння на основі засвоєних системних теоретичних і практичних знань концепції глобалізації використовувати її для аналізу сучасних тенденцій світового розвитку.

Об'єктом вивчення навчальної дисципліни є розвиток суспільства в умовах глобалізації світогосподарських зв'язків.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності, динаміка, суперечності глобального розвитку в контексті сучасних геополітичних практик.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасні тенденції глобалізації»
 є: виявлення системної сутності економічної глобалізації; дати цілісне уявлення про глобальні проблеми розвитку суспільства; визначення чинників процесу глобалізації суспільства; розуміння впливу глобалізації на світовий інтеграційний процес; формування національних і міжнародних стратегій розвитку; обґрунтування основних напрямів та перспектив розвитку людства

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» підготовки магістрів у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів і компетентностей

Програмні компетентності	Програмні результати навчання
<p>СК-01 Здатність застосовувати науковий, аналітичний та методологічний інструментарій для обґрунтування стратегій розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.</p> <p>СК-03 Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.</p> <p>СК-05. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК-10 Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.</p>	<p>ПРН-07 Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.</p> <p>ПРН-08 Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.</p> <p>ПРН-11 – Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.</p> <p>ПРН-15 Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.</p>

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=15953>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання:

- Усне опитування і обговорення джерел наукової і професійної літератури в галузі корпоративного менеджменту (статті, презентації, тези, підручники).
- Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом.

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

- Обґрунтування ситуаційних завдань.
- Презентація власних досліджень.

Підсумкові контрольні заходи:

Теоретичний підсумковий контроль (max 10 балів) – усна відповідь на екзамені, яка передбачає розгорнуте висвітлення двох питань (max 5 балів), визначення категорій (5 категорії по 1 балу кожна, всього – 5 балів), тести (10 тестів по 0,5 бала за кожен правильну відповідь, всього – 5 балів).

Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=15953>
 Захист індивідуального завдання (max 20 балів). Індивідуальне завдання з «Сучасні тенденції глобалізації» передбачає підготовку доповіді та презентації щодо аналізу сучасних тенденцій глобалізації за темою, обраною студентом за власним бажанням. Захист відбувається на практичному занятті. З методичними рекомендаціями і вимогами до виконання індивідуального завдання можна ознайомитись на сторінці курсу у Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=15953>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Опитування, тестування	Тиждень 1-2	4
	Робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)	Тиждень 1-2	3
Змістовий модуль 2	Опитування, тестування	Тиждень 3-4	4
	Робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)	Тиждень 3-4	3
Змістовий модуль 3	Опитування, тестування	Тиждень 4-5	4
	Робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)	Тиждень 4-5	3
Змістовий 4	Опитування, тестування	Тиждень 5-6	4
	Робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)	Тиждень 5-6	3
Змістовий 5	Опитування, тестування	Тиждень 7-8	4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	<i>Робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)</i>	<i>Тиждень 7-8</i>	<i>3</i>
Змістовий 6	<i>Опитування, тестування</i>	<i>Тиждень 9-10</i>	<i>3</i>
	<i>Робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)</i>	<i>Тиждень 9-10</i>	<i>4</i>
Змістовий 7	<i>Опитування, тестування</i>	<i>Тиждень 11-12</i>	<i>3</i>
	<i>Робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)</i>	<i>Тиждень 11-12</i>	<i>4</i>
Змістовий 8	<i>Опитування, тестування</i>	<i>Тиждень 13-14</i>	<i>5</i>
	<i>Робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)</i>	<i>Тиждень 13-14</i>	<i>6</i>
Підсумковий контроль (max 40%)			
<i>Екзамен</i>			20
<i>Захист індивідуального завдання</i>			20
Разом			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Тема 1. Вступ до глобалізації: визначення, історичний контекст.			
Тиждень 1, 2 Лекція 1 Практичне 1, 2	Вступ до глобалізації: визначення, історичний контекст.	Опитування за темою, робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)	7
Змістовий модуль 2. Економічна єдність світу і ключові глобальні проблеми			
Тиждень 3, 4 Лекція 2 Практичне 3, 4	Економічна єдність світу і ключові глобальні проблеми	Опитування за темою, робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)	7
Змістовий модуль 3. Міжнародна економічна інтеграція. Тенденції інтеграції і дезінтеграції			
Тиждень 5, 6 Лекція 3 Практичне 5, 6	Міжнародна економічна інтеграція. Тенденції інтеграції і дезінтеграції	Опитування за темою, робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)	7
Змістовий модуль 4. Транснаціональні корпорації як провідні сили глобальних економічних трансформацій			
Тиждень 7, 8 Лекція 4 Практичне 7, 8	Транснаціональні корпорації як провідні сили глобальних економічних трансформацій	Опитування за темою, робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)	7
Змістовий модуль 5. Система критики глобалізації. Альтерглобалізм: сутність і базова програма			
Тиждень 9,10 Лекція 5 Практичне 9, 10	Система критики глобалізації. Альтерглобалізм: сутність і базова програма	Опитування за темою, робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)	7
Змістовий модуль 6. Глобальна економіка як прогностична реальність			
Тиждень 11,12 Лекція 6 Практичне 11, 12	Глобальна економіка як прогностична реальність	Опитування за темою, робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)	7
Змістовий модуль 7. Регулятивні механізми глобальної економіки			
Тиждень 11,12 Лекція 7 Практичне 11, 12	Регулятивні механізми глобальної економіки	Опитування за темою, робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)	7
Змістовий модуль 7. Міжнародні стратегії глобалізації. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації			
Тиждень 13,14 Лекція 8, 9 Практичне 13, 14	Міжнародні стратегії глобалізації. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	Опитування за темою, робота на практичному занятті (виконання ситуаційних завдань)	11

9. Рекомендована література

Основна:

1. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка: монографія; за ред. О.І. Рогача. Київ : ЦУЛ, 2020. 368 с.
2. Глобальна економіка : навчальний посібник / О.В. Довгаль та ін. Івано-Франківськ : ФОП Супрун В.П., 2019. 262 с.
3. Міжнародний маркетинг 6 підручник; за заг ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 448 с.
4. Решетило В.П. Глобальна економіка: навчальний посібник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2018 167 с.
5. Дахно І. І. Зовнішньоекономічна діяльність. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 356 с.

Додаткова:

1. Бестужева С. В. Міжнародна економічна діяльність України : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 268 с.
2. Міжнародний маркетинг : навчальний посібник / Т. В. Князева та ін. Київ : НАУ, 2019. 164 с.
3. Савельєв Є.В., Зварич І.Я. Міжнародна економіка : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 424 с.
4. Стратегічний менеджмент : навчальний посібник / М.П. Бутко та ін.; за заг. ред. М.П. Бутка. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 376 с.
5. Управління бізнесом : підручник / С.В. Панченко та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2017. 288 с.
6. Канищенко О. Л. Міжнародний маркетинг у діяльності українських підприємств : монографія. Київ : Знання, 2007. 446 с.
7. Котлер Ф., Келлер К. Л., Павленко А. Ф. Маркетинговий менеджмент : підруч. Київ : Хімджест, 2008. 720 с.
8. Канищенко О. Л. Міжнародний маркетинг : Теорія і господарські ситуації : навч. посіб. 2-е вид., перероб. Київ : Політехніка, 2004. 152 с.
9. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства : підручник. Тернопіль: Економічна думка, 2006. 390 с. С. 132.
10. Циганкова Т. М. Оцінка розвитку ключових напрямів маркетингової діяльності українських експортерів. *Маркетинг в Україні*. 2004. №3(25). С. 40-45.
11. Bhattacharyya S. C. Energy Economics: Concepts, Issues, Markets and Governance. New York : Springer, 2011. 747 p.
12. Carley S., Lawrence S. Energy-Based Economic Development: How Clean Energy can Drive Development and Stimulate Economic Growth. London : Springer London Heidelberg New York Dordrecht, 2014. 165 p.
13. Michael J. Stahl, David N. Grigsby. Strategic Management for Decision Making. Boston: PWS-Kent Publishing Company, 1992. 999 p.
14. Richard Lynch Corporate strategy, Pitman Publishing, 1997.
15. Rue L.W., Holland P.G. Strategic Management: Concepts and Experiences. 2d ed. N.Y Mac Graw Hill. 1989.
16. Daniel W. Vaack, Barbara Czarnecka, Donald Vaack. International Marketing. SAGE, 2018. 672 p.
17. Sak Onkvisit, John J. Shaw. International Marketing: Strategy and Theory. Routledge, 2009. 710 p.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт журналу The Economist. URL : <http://www.economist.com>
2. Офіційний сайт журналу The Financial. URL : <http://www.ft.com>
3. Офіційний сайт журналу The Wall Street Journal. URL : <http://www.marketwatch.com>
4. Офіційний сайт міністерства закордонних справ України. URL : <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/europeanintegration/ukraine-eu-trade>.
5. Офіційний сайт національного банку України. URL : <https://bank.gov.ua>
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua/>.
7. Офіційний сайт ООН. Підрозділ статистики. Секція Business Statistics. URL: <https://unstats.un.org/unsd/business-stat/> (дата звернення: 01.08.2021).
8. Офіційний сайт Конференції ООН з торгівлі і розвитку. Секція World Investment Report URL: <https://unctad.org/publications> (дата звернення: 01.08.2021).

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ

Силабус навчальної дисципліни

9. Маркетинг в Україні. Науковий журнал Української асоціації URL:
<http://uam.in.ua/ukr/projects/marketing-in-ua/arhive.php>

10. Законодавчі і нормативні акти України. URL: <http://www.uaza>.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Ліквідація студентами заборгованості з пропущених занять здійснюється за окремим графіком або під час консультацій.

Політика академічної доброчесності

Студенти, що вдалися до списування, плагіату чи інших проявів недоброчесної поведінки за відповідний вид роботи отримують нуль балів.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять користуватися мобільними телефонами, ноутбуками, планшетами та іншими персональними гаджетами дозволяється виключно за умови застосування їх в учбових цілях. Під час виконання контрольних заходів (тестів, екзамену) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони відповідний вид контрольного заходу оцінюється у 0 балів.

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами здійснюється за допомогою повідомлень у СЕЗН Moodle; через електронну пошту викладача, соціальні мережі Telegram та Viber.

Викладач відповідатиме на запити студентів у термін до трьох робочих днів.

Запитання студентів мають стосуватися вивчення курсу «Сучасні тенденції глобалізації» і бути чіткими та стислими.

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>